

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione, de
Eucharistia, de Pœnitentia, de Extrema-Vnctione, de Ordine & de
Matrimonio

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. II. Solvuntur objectiones,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77185)

enim historicè non referret Christum ea dixisse: A
Sed hoc erroneum est, & contra communem
Theologorum sententiam, ut patet ex dictis art.
1. Ergo &c.

§. II.

Solvuntur objectiones.

66. **O**bjicies primò: Eodem modo Sacerdos pronuntiat verba consecrationis, quo præcedentia, ut constat ex participio, *dicens*, quod non minùs refert Christum dicentem verba formæ, quàm verba illam præcedentia: Sed verba præcedentia formam panis, ut sunt illa, *Accipite & manducate ex hoc omnes*, recitativè tantùm proferruntur à Sacerdote, cum illa tantùm referantur ut à Christo dicta suis Discipulis in ultima cœna: Ergo & verba consecrationis.

67. Confirmatur: Si Sacerdos verba formæ non purè recitativè, sicut & præcedentia, referret, sed ea etiam formaliter & significativè proferret, vel hoc faceret in propria persona, vel in persona Christi? Neutrum dici potest: Ergo &c. Minor quoad primam partem patet. Si enim Sacerdos in propria persona verba formæ proferret, illa essent falsa, quia per ly *corpus meum*, intelligeretur corpus ipsius Sacerdotis consecrantis. Probatur verò quantum ad secundam: si enim in persona Christi verba formæ proferat, propositio erit falsa, quantum ad ista verba: *Qui pro vobis & pro multis effundetur*, cum non sit amplius gloriosus Christi sanguis effundendus.

68. Ad objectionem respondeo, negando Majorem. Sacerdos enim consecrans, verba præcedentia formam pronuntiat solum recitativè, referendo quæ Christus in ultima cœna protulit; verba autem formæ, non historicè tantùm & recitativè profert, sed etiam assertivè, & enuntiativè, per ea in persona Christi asserendo, quæ ipsa suprà præsentem materiam practicè significant. Ad probationem verò in contrarium, dicendum est, participium illud *dicens*, significare quidem Christum verba sacramentalia dixisse, eademque referri à Sacerdote tanquam à Christo dicta, ut suprà annotavimus; non denotare tamen, Sacerdotem ea solum historicè & recitativè proferre, cum non repugnet Sacerdotem in persona propria, verba illa recitativè proferre, & in persona Christi quam repræsentat, ea assertivè & enuntiativè dicere.

69. Ad confirmationem dicatur, Sacerdotem verba formæ proferre in persona Christi: ad id verò quod in contrarium adducitur, patet responsio ex dictis art. 2. §. 3. in solutione quartæ objectionis; ibi enim ostendimus, Sacerdotem verè & enuntiativè dicere, *Hic est calix sanguinis mei qui pro vobis effundetur*, quia hæc verba proferruntur ab illo ut constituto præsentem, per implicitam & generalem intentionem, temporali quo Christus hæc verba primum protulit.

70. Objicies secundò: Hi duo modi proferendi, scilicet significativè & recitativè, sunt inter se oppositi & impossibiles; nam qui recitat & refert verba alterius, non habet intentionem idem significandi; propterea qui refert hæresim aut mendacium alterius, non ideò mentitur aut est hæreticus: Ergo Sacerdos consecrans non potest verba formæ significativè & recitativè simul proferre.

71. Respondeo negando Antecedens quâvis enim hi duo modi proferendi nō semper sint simul, ut patet ex instantiis adductis de hæresi & mendac-

cio, non sunt tamen inter se oppositi & impossibiles, non enim repugnat quod eadem persona & nomine proprio eandem locutionem recitet ut ab alio prolata, & simul enuntiativè & significativè eam proferat nomine alterius, sicut cum Sacerdos in Missa eandem orationem dominicam simul recitat ut à Christo dictam, & enuntiat, per eam petendo quæ in ea petere docemur. Similiter ergo idem Sacerdos loquens materiam consecrationis sacramentali verba pronuntians, potest illa velut à Christo dicta recitare, & simul Christum imitari, ejusque petitionam induendo, asserere super materiam propositam, *Hoc est corpus meum, Hic est sanguis meus.*

§. III.

Corollarium notatu dignum.

EX dictis intelliges, propositiones illas, *Hoc est corpus meum, Hic est sanguis meus*, ut à Sacerdote prolata, esse verissimas; cum enim Sacerdos celebrans loquatur in persona Christi, verè potest dicere, *Hoc est corpus meum*, quamvis sub speciebus panis non ponat nisi corpus Christi, sed Angelus personam Dei repræsentans, verè dicebat, *Ego sum qui sum.*

Dices, Illa propositio est falsa in qua prædicatum attribuitur subiecto cui non convenit: Sed prædicatum hujus propositionis, *corpus meum*, attribuitur subiecto cui non convenit: Ergo est falsa. Minor probatur. Subiectum hujus propositionis est substantia panis: Sed substantia panis esse corpus Christi, demonstrativum hoc, demonstrat substantiam quæ tunc erat sub speciebus panis, quando proferebatur.

Respondeo negando Minorem, ad cuius probationem, nego Majorem, & ejus probationem, nam licet pronomen hoc significet substantiam aliquam singularem sub accidentibus concretam, non tamen illam significat determinatam, sed solum vagè, ut patet in communi modo loquendi: Petrus enim, ambulans per hortum Joannis, & advertens aliquam herbam, verè dicit, *hæc herba nascitur in horto meo*: ubi pronomen hoc non supponit pro illa singulari determinata herba quam demonstrat, sed pro singulari vaga, pro alia ejusdem speciei.

Dices rursus: Si propositio illa esset vera, vel objectum illius prius esset quàm veritas ejusdem, vel posterius? Non primum, quia propositio illa in quantum vera efficit suum objectum, ponit enim corpus Christi sub speciebus: Ergo objectum non potest esse prius, cum omnis effectus sit posterior suæ causæ. Non etiam secundum, quia ex eo quod res est vel non est, propositio dicitur vera vel falsa, ut ait Aristoteles. Perihermenias: Ergo prius est objectum propositionis esse, quàm verificari propositionem quæ illud enuntiat.

Respondeo eligendo secundam partem dilemmatis, & ad probationem in contrarium, alligando Antecedens: Ex eo quod res est propositio speculativa dicitur vera, concedo. Prædicta nego. Sicut ergo quia cognitio divina habet causam veritatem in rebus, prius est quod Deus cognoscat rem esse, quàm sit ipsa res, ut in Teologo statu de scientia Dei fuisse ostendimus: Ita pariter, quia hæc propositio, *Hoc est corpus meum*, ut à Sacerdote consecrante profertur, præ-